

TORBJÖRN PETTERSSON

- Det är inte fler soldater som vinner freden och skapar demokrati i Afghanistan. Det gör Gulsum, Mahariba, Madina och deras systrar som får gå i skolan, skriver Torbjörn Pettersson, generalsekreterare i Svenska Afghanistankommittén.

Afghanistan behöver skolor

Fjol besökte jag en liten by som heter Varsaj längst upp i en avlägsen dal i nordöstra Afghanistan. För mig var det ett väldigt speciellt besök. Byn var den första som min fru och jag kom till 1989 efter att ha ridit över Hindu Kush från Pakistan. 19 år senare kom jag inte på häst utan i en Toyota Land Cruiser på en nyanlagd asfaltväg.

I Varsaj träffade jag Said Abudin. Han lämnade lärarseminariet i Kabul en månad innan han skulle få sin examen. Sovjetiska stridsvagnar hade rullat över gränsen och för Said väntade ett decennium av jihad för att kasta ut inkräktarna. Men i Varsaj accepterade folket inte att bombas tillbaka till stenåldern. Mot väggen av ett av de höga berg som omger dalen byggdes Bibi Adesha-skolan och för 22 år sedan började Afghanistankommittén stödja skolan.

NÄR JAG TRÄFFAR SAID är han stolt och ivrig att få berätta att i år tar de första studenterna från flickskolan examen vid Kabuls Universitet. Gulsum, Mahariba och Madina har gått i Bibi Adesha-skolan i tolv år. De klarade den nationella antagningen och kom in på universitetet. Fjolårets examensklass lyckades ännu bättre – av 27 elever blev 12 lärare och 15 kom in på universitet.

Saids berättelse ger två insikter som ofta glöms bort då Afghanistan diskuteras. För det första att det finns en positiv utveckling i landet. Nästan varje dag sköljer negativa nyheter

över oss. Nyheter om självmordsbombare, flyganfall som dödar civila, korruption och brutala attacker av talibaner. Men det finns också en annan verklighet. Flickor och pojkar får gå i skolan, barnmorskor utbildas och räddar livet på afghanska mödrar i nybyggda kliniker, vägar asfalteras och städer elektrifieras. För det andra visar erfarenheten i Varsaj att bistånd är långsiktigt.

Det har tagit 19 år av skolbokstryckande, lärarutbildning och skolbyggnation för att nå resultatet – välutbildade starka kvinnor som, tillsammans med sina bröder och makar, kan ta sig an återuppbyggnaden av sitt land.

I SVERIGE, LIKSOM I ÖVRIGA Europa och USA, diskuteras Afghanistan ofta som en militär kampanj. Ska vi skicka fler soldater? Hur ska vi vinna kriget mot talibanerna? Frågorna är i grunden fel ställda. Det viktiga är att fråga hur vi stöder återuppbyggnaden och frigör kvinnorna i Afghanistan. Svaret är att det inte är fler soldater som vinner freden och skapar demokrati i Afghanistan. Det gör Gulsum, Mahariba, Madina och deras systrar som får gå i skolan om biståndet ökar.

EU-länderna satsar fem kronor på soldater för varje krona de ger i bistånd. Samtidigt saknas pengar för att utbilda lärarinnor i ett land där bara en av tio kvinnor kan läsa. Afghanistan behöver inte fler utländska soldater. Vad som behövs är en humanitär offensiv.

Det viktiga är att fråga hur vi stöder återuppbyggnaden och frigör kvinnorna i Afghanistan.